

Πρεσβεία της Ελλάδος στην
Λισσαβόνα
Γραφείο Οικονομικών και
Εμπορικών Υποθέσεων

Δελτίο Οικονομικών και
Επιχειρηματικών Ειδήσεων
Πορτογαλίας, Ιούνιος 2013

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

 Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής της Πορτογαλίας κατά το α' τρίμηνο 2013, το **δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε σε ποσοστό 10,6% επί του ΑΕΠ**. Συγκεκριμένα το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά εν λόγω περίοδο ανήλθε σε 4,167 δις ευρώ, έναντι 3,207 δις ευρώ, την αντίστοιχη περίοδο 2012 (7,9% επί του ΑΕΠ). Πρόκειται για το χειρότερο δημοσιονομικό αποτέλεσμα κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος Δημοσιονομικής Προσαρμογής, οποίο διακυβεύει την επίτευξη του (ήδη δις αναθεωρημένου) δημοσιονομικού στόχου για το 2013, ήτοι 5,5%. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, ο δημοσιονομικός εκτροχιασμός οφείλεται στην κεφαλαιακή ενίσχυση με 700 εκ. της τράπεζας BANIF, ποσό που επιβάρυνε το έλλειμμα κατά 1,8%. Επίσης, η αύξηση του ελλείμματος σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο 2012 οφείλεται στην μείωση των εσόδων από ΦΠΑ, λόγω της ύφεσης της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και στη χορήγηση του επιδόματος Χριστουγέννων σε δημόσιους υπαλλήλους και συνταξιούχους σε δώδεκα μηνιαίες δόσεις, γεγονός που αλλάζει τη δομή της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2012. Πάντως, ο Πορτογάλος Π/Θ, κ. Passos Coelho, δήλωσε ότι ο στόχος του ελλείμματος 5,5% (περίπου 9 δις ευρώ) για το 2013 είναι επιτεύξιμος, μιλώντας ακόμα και για σημάδια αναστροφής του οικονομικού κλίματος μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους.

 Η επιδείνωση της ύφεσης προκάλεσε «μαύρη τρύπα» ύψους 2,169 δις. ευρώ στον κρατικό προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα την **ψήφιση διορθωτικού προϋπολογισμού για το 2013**. Σύμφωνα με διορθωτικό κρατικό προϋπολογισμό, μικρότερη θα είναι η αύξηση των φορολογικών εσόδων (2,2 δις ευρώ έναντι 3,8 δις ευρώ αρχικού προϋπολογισμού), το δημοσιονομικό έλλειμμα θα κυμανθεί σε 5,5% επί του ΑΕΠ (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης 4,5%), μεγαλύτερη θα είναι η συρρίκνωση της ιδιωτικής κατανάλωσης (3,2% έναντι 2,2% αρχικού προϋπολογισμού) και των επενδύσεων (-7,6% έναντι -4,2% αρχικής πρόβλεψης). Επίσης, διορθωτικός προϋπολογισμός προβλέπει οριακή αύξηση των εξαγωγών κατά 0,8% (+3,6% βάσει αρχικού προϋπολογισμού), εκτίναξη της ανεργίας στο 18,2% (16,4% βάσει αρχικού προϋπολογισμού) και ύφεση 2,3% επί του ΑΕΠ (έναντι προηγούμενης πρόβλεψης -1%).

Ο Βενεζολάνος Πρόεδρος, κ. Nicolas Maduro, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στη Λισσαβόνα στις 18 Ιουνίου, κατά την οποία έκλεισε τις εργασίες της 8^{ης} Μικτής Διυπουργικής Επιτροπής Πορτογαλίας-Βενεζουέλας. Κατά τις εργασίες της 8^{ης} ΜΔΕ, οι δυο χώρες υπέγραψαν συμφωνίες συνεργασίας στον αγροτικό, τεχνολογικό, εκπαιδευτικό, κατασκευαστικό τομέα, καθώς και σε τομέα τηλεπικοινωνιών, ύψους 800 εκ. ευρώ.	Τριήμερη επίσημη επίσκεψη στο Μεξικό πραγματοποίησε ο Πορτογάλος Υπουργός Εξωτερικών, κ. Paulo Portas, συνοδευόμενος από 60μελη επιχειρηματική αποστολή, με σκοπό την προώθηση των πορτογαλικών εξαγωγών στο Μεξικό, οποίες κατά τρίμηνο τρεχέτους συρρικνώθηκαν κατά 6%.
Σε συνέχεια συνάντησης του Πορτογάλου Προέδρου κ. Cavaco Silva και του Προέδρου της Ε. Επιτροπής, κ. Durão Barroso, η Ε.Επιτροπή ενέκρινε την αποδέσμευση επιπλέον 1 δις ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την ενίσχυση της ρευστότητας πορτογαλικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων.	
Σύμφωνα με αναθεωρημένα στοιχεία του Κρατικού Ινστιτούτου Στατιστικής της Πορτογαλίας, η ύφεση κατά το πρώτο τρίμηνο τρέχ. έτους ανήλθε σε 4%, σε ετήσια βάση, έναντι προηγούμενης εκτίμησης για την ίδια περίοδο 3,9% και ύφεσης 3,8% το πρώτο τρίμηνο 2012. Επίσης, σύμφωνα με τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, ο πληθωρισμός τον Μάιο κυμάνθηκε σε 0,7% και η ανεργία τον Απρίλιο ανήλθε σε 17,8%.	
Το έλλειμμα στο ισοζύγιο του τομέα αγροτικών προϊόντων-τροφίμων της Πορτογαλίας έχει συρρικνωθεί κατά 13,3%, από 4,5 δις ευρώ σε 3,9 δις ευρώ, κατά το 2011, χάρις στην αύξηση των εξαγωγών, τη μείωση της εγχώριας ζήτησης και των εισαγωγών, αλλά και τη στροφή των Πορτογάλων καταναλωτών προς προϊόντα πορτογαλικής παραγωγής. Συνολικά δε οι τομείς αγροτικών προϊόντων-τροφίμων, ιχθυηρών και δασοκομίας συνεισέφεραν στην μείωση κατά 54% της εξάρτησης από εισαγωγές. Σύμφωνα με το Υπουργείο Γεωργίας της Πορτογαλίας, το ποσοστό αυτάρκειας του αγροτικού τομέα ανέρχεται σε 82%, με τον κλάδο του ελαιολάδου να παρουσιάζει σχεδόν πλήρη αυτάρκεια (90%). Αντίστοιχα τα ποσοστά αυτάρκειας σε άλλους κλάδους κυμαίνονται από 25,3% στα δημητριακά έως 140,3% στα κρασιά. Σύμφωνα με την Υπουργό Γεωργίας κα Assunçao Cristas, ο στόχος είναι πλήρης αυτάρκεια του αγροτικού τομέα έως το 2020.	
Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, σχεδόν 40% των Πορτογάλων φορολογουμένων θα λάβουν φέτος επιστροφή φόρου. Η μέση επιστροφή φόρου θα κυμανθεί σε 770 ευρώ, ποσό υψηλότερο σε σχέση με το προηγούμενο έτος (738 ευρώ). Μέχρι στιγμής έχουν επιστραφεί περίπου 1,54 δις ευρώ σε 2 εκ. νοικοκυριά.	

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

 Στο πλαίσιο της Στρατηγικής 2013-2020 για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και τη Στήριξη της Βιομηχανίας της Πορτογαλίας, η πορτογαλική κυβέρνηση κατέληξε σε συμφωνία με τις πορτογαλικές τράπεζες, με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας των μικρομεσαίων κυρίως επιχειρήσεων. Σε σχετική συνάντηση των τέων Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας & Απασχόλησης, κ.κ. Gaspar και Pereira, με εκπροσώπους της Ένωσης Πορτογαλικών Τραπεζών, συμφωνήθηκε η **μείωση του περιθωρίου κέρδους (spreads) των τραπεζών** για το χρηματοδοτικό εργαλείο «μΜΕ Ανάπτυξη» και η δημιουργία νέου χρηματοδοτικού εργαλείου «μΜΕ Εξαγωγές».

Σύμφωνα με ανωτέρω συμφωνία, το περιθώριο κέρδους που δύνανται να εφαρμόζουν οι τράπεζες στο πλαίσιο του «μΜΕ Ανάπτυξη» δεν μπορεί να ξεπερνά το 0,875% για επιχειρήσεις που λαμβάνουν δάνεια χαμηλού κινδύνου και το 0,781% για τις μικρές επιχειρήσεις. Επίσης, συμφωνήθηκε η επέκταση της περιόδου αποπληρωμής και χάριτος για το χρηματοδοτικό εργαλείο «μΜΕ Ανάπτυξη» για τα νέα δάνεια. Η περίοδος αποπληρωμής παρατείνεται από 4 σε 6 έτη για τις μικρές επιχειρήσεις και από 6 σε 9 για τις υπόλοιπες. Αντίστοιχα, η περίοδος χάριτος επεκτείνεται από 6 σε 12 μήνες για τις μικρές επιχειρήσεις και από 12 σε 24 μήνες για τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου, έως τώρα, μέσω του χρηματοδοτικού εργαλείου «**μΜΕ Ανάπτυξη**», έχουν διοχετευθεί στην αγορά 560 εκ. ευρώ, σε άνω των 7000 επιχειρήσεις, ενώ θα διατεθούν επιπλέον 1,4δισ ευρώ για την ενίσχυση της ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Όσον αφορά το νέο χρηματοδοτικό εργαλείο «μΜΕ Εξαγωγές», ύψους 500 εκ. ευρώ, τα περιθώρια κέρδους των τραπεζών τελούν ακόμα υπό διαπραγμάτευση.

 Τα φορολογικά κίνητρα που θεσμοθετήθηκαν, με σημαντικότερο τη μείωση του φορολογικού συντελεστή έως και σε 7,5% για επενδύσεις που θα πραγματοποιηθούν έως το τέλος 2013, αποτελούν το πρώτο στάδιο μεταρρύθμισης του πορτογαλικού φορολογικού καθεστώτος νομικών προσώπων. Το δεύτερο στάδιο θα υλοποιηθεί το 2014, με σταδιακή μείωση των φορολογικών συντελεστών και περαιτέρω απλούστευση διαδικασιών. Σύμφωνα με τον τέως Υπουργό Εξωτερικών και νυν αντιπρόεδρο της κυβέρνησης, κ. P. Portas, στόχος είναι να καταστεί η Πορτογαλία η χώρα με το πλέον ανταγωνιστικό φορολογικό καθεστώς στην Ευρώπη, όντας «εξαιρετικά ανταγωνιστική» για αλλοδαπούς και εγχώριους επενδυτές. Ο κ. Portas υπογράμμισε ότι εν λόγω κίνητρα ψηφίσθηκαν από το 85% του Κοινοβουλίου, συνδέονται και είναι απολύτως συμβατά με το Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Προσαρμογής και έχουν εγκριθεί από την Τρόικα.

Επισημαίνεται ότι ο προνομιακός φορολογικός συντελεστής αφορά επενδύσεις έως 5 εκ. ευρώ, ενώ για επενδύσεις άνω των 5 εκ. ευρώ προβλέπεται απευθείας ειδική διαπραγμάτευση ενδιαφερόμενων επενδυτών με τον AICEP για παροχή χρηματοοικονομικών, φορολογικών ή άλλων κινήτρων.

Προς επίρρωση της ελκυστικότητας των φορολογικών προνομίων και της Πορτογαλίας, ως χώρας προσέλκυσης επενδύσεων, ο κ. Portas ανακοίνωσε **11 επενδυτικά σχέδια**, στην πλειοψηφία τους αλλοδαπών εταιρειών, ύψους 280 εκ. ευρώ, οποία περιλαμβάνουν τη διατήρηση 4.387 θέσεων εργασίας και τη δημιουργία επιπλέον 700. Οι εν λόγω εταιρείες, 7 από τις οποίες είναι αλλοδαπές (βραζιλιανών, αμερικανικών, καναδικών, ισπανικών και γερμανικών συμφερόντων), θα λάβουν ειδικά φορολογικά προνόμια, που θα ανέλθουν έως και σε 34 εκ. ευρώ. Πρόκειται για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε ευρύ κλαδικό φάσμα, όπως εξόρυξη, αεροναυτική, κλωστοϋφαντουργία, υαλουργία, κ.ά.

Από τον περασμένο Οκτώβριο έχουν χορηγηθεί σε αλλοδαπούς επενδυτές στην Πορτογαλία 45 άδειες διαμονής, έναντι επενδύσεων 30 εκ. ευρώ, το 90% εκ των οποίων αφορά επενδύσεις σε ακίνητα. Πρόκειται για επενδυτές που έκαναν χρήση των προνομίων που παρέχει η πορτογαλική νομοθεσία σε επενδυτές τρίτων χωρών.	Ολοκληρώθηκε η απόσυρση του πορτογαλικού ομίλου BCP (Millenium Bank) από την ελληνική αγορά. Την Millenium Bank Ελλάδος εξαγόρασε ο Όμιλος της Τράπεζας Πειραιώς, μετά από την πλήρη ανακεφαλαιοποίησή της με κεφάλαια ύψους 413 εκ. ευρώ.
Η ετήσια συνάντηση του Διεθνούς Ρόταρυ πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιούνιο στη Λισσαβόνα, προσελκύοντας πάνω από 30 χιλιάδες μέλη του από 163 χώρες. Τα έσοδα που εισέρευσαν στην Λισσαβόνα αλλά και σε ολόκληρη την Πορτογαλία, λόγω της συνάντησης, εκτιμώνται σε 100 εκ. ευρώ.	
Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Πορτογαλίας αναφορικά με δανεισμό των επιχειρήσεων, στο τέλος Απριλίου 2013, τα δάνεια που είχαν λάβει εξαγωγικές επιχειρήσεις της Πορτογαλίας ανήλθαν σε 14,4 δις ευρώ, αυξημένα κατά 4,2% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2012. Οι εξαγωγικές επιχειρήσεις απορρόφησαν ποσοστό 13,6% του συνολικού δανεισμού των τραπεζών σε επιχειρήσεις. Με κριτήριο το μέγεθος των επιχειρήσεων, το 73,8% των δανείων κατευθύνθηκε σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ το υπόλοιπο 16,8% αφορά δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις. Τον ίδιο μήνα αυξήθηκε και το ποσοστό ληξιπρόθεσμων δανείων των εξαγωγικών επιχειρήσεων σε 4,1% (έναντι 2,4% το προηγούμενο έτος).	